

สรุปกิจกรรมตลาดเขียว (Green Market)

ข้อมูลผู้จำหน่ายและประเภทสินค้าอาหาร

เริ่มดำเนินการ 28 พฤษภาคม 2568 (ทุกวันอังคาร เฉลี่ย 4 ครั้งต่อเดือน)

28 พฤษภาคม – 30 ธันวาคม 2568 รวม 32 ครั้ง

พื้นที่ตลาด : ลานกิจกรรมสีเขียว ระหว่างอาคาร 2 และ 3 โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 17

การบริหารกิจการ : กรรมการตลาดเขียว จำนวน 5 คน มีคณะกรรมการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล เป็นที่ปรึกษา

1.จำนวนผู้จำหน่ายทั้งหมด (จำแนกเป็น)

- 1.1 อาหารปรุงสุกพร้อมบริโภค จำนวน...17 ร้าน
- 1.2 ผัก ผลไม้ เกษตรอินทรีย์ จำนวน...9 ร้าน
- 1.3 ผลิตภัณฑ์แปรรูป จำนวน...3 ร้าน
- 1.4 สินค้า Green / 3R / มือสอง จำนวน...2 ร้าน

2.สัดส่วนผู้จำหน่ายในพื้นที่ชุมชน จำนวน 31 ร้าน / ภายนอกอำเภอ จำนวน - ร้าน

3.อัตราการคงอยู่ของผู้ค้า (Turnover rate)

สมัครขาย จำนวน...31 ร้าน คงอยู่ จำนวน...24 ร้าน ร้อยละ 77.41

4.ความสอดคล้องกับนโยบายโรงพยาบาล / กระทรวงสาธารณสุข / สสส

สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ร้านอาหารในโรงพยาบาลได้มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร ตามกฎกระทรวง สุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561 (4 หมวด) มีการเฝ้าระวังทางสุขาภิบาล ปลอดภัยในโรงพยาบาล และการดำเนินการโรงพยาบาลลดโลกร้อน (Green&Clean Hospital)

N = Nutrition การส่งเสริมการบริโภคผักพื้นบ้าน อาหารพื้นเมือง ผักปลอดสารพิษ เพื่อลดการใช้สารเคมี นำไปสู่อาหารปลอดภัย

5. ผลลัพธ์ด้านสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมการคัดแยกขยะอาหาร ขยะอินทรีย์ มีข้อตกลงมีการแยกขยะเองในแต่ละร้าน...โดยผู้จำหน่ายจะนำขยะอินทรีย์กลับไปใช้ในการเลี้ยงสัตว์ ทำหมักปุ๋ย

การใช้บรรจุภัณฑ์เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีข้อตกลงร่วมกัน ของผู้ประกอบการ ลดการใช้ถุงพลาสติกและภาชนะ/บรรจุภัณฑ์ในแต่ละร้าน เช่น ชื้อของหลายร้านโดยการรวมถุงใส่ ไม่แจกถุงเพิ่ม กรณีที่สินค้ามีประเภทที่ใส่รวมกันได้ ถามความต้องการเพื่อลดขยะ เช่น รับหลอดหรือไม่ มีการรณรงค์ให้ใช้แก้วมาชื่อน้ำโดยลดราคาค่าแก้วให้ เป็นต้น

ปริมาณขยะอาหารที่ลดลง (ประมาณการ).....ร้อยละ 50 บางส่วนนำอาหารกลับไปรับประทานที่บ้าน จึงลดขยะอาหารที่โรงพยาบาล

กิจกรรม 3R / Reuse (เช่น เสื้อผ้ามือสอง)...มีการนำสินค้าและเสื้อผ้ามือสองมาจำหน่ายในราคาถูก ย่อมเยาว์ในตลาดเดือนละ 1-2 ครั้ง...เพื่อเป็นการส่งเสริมแนวคิดการใช้ภาชนะซ้ำเพื่อลดขยะ และเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลแบ่งปัน การประหยัดและบริโภคแต่พอดีในผู้บริโภค โดยเฉพาะในยามวิกฤตเศรษฐกิจ

6.การมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชน

จำนวนผู้ใช้บริการต่อวัน 100./ ...400.....ต่อเดือน

กลุ่มเป้าหมายหลัก (บุคลากร ผู้ป่วย ญาติ ชุมชน)...ร้อยละ...80

กิจกรรมพิเศษ (อังคารสุดท้ายของเดือน ฯลฯ)...มีการรณรงค์นำขยะมาแลกไข่ นำสินค้ามือสองมาออก
ร้าน ซื้อสินค้าในตลาดครบ 200 บาทจับคู่ปลั๊กปลั๊กรางวัลในตลาด.....

มูลค่าการซื้อขายโดยประมาณ.....1,200,000.....บาท (เฉลี่ย....37,000.....บาทต่อสัปดาห์
....150,000.....บาทต่อเดือน)

7. การปฏิบัติตามมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร (SAN)

7.1 ผลการตรวจประเมินสุขาภิบาลอาหาร ...อยู่ระหว่างการเตรียมประเมินมาตรฐานตลาด SAN

7.2 ผ่านการอบรมผู้สัมผัสอาหาร 56 คน (ร้อยละ 100)

7.3 ปัญหาที่พบและการแก้ไข

เหตุการณ์ผิดปกติ (ถ้ามี) .

1) มีตลาดนัดที่เปิดภายหลังในพื้นที่โรงพยาบาล ซึ่งอยู่ใกล้ผู้มาใช้บริการมากกว่า ในวันเวลาที่ตรงกันทำให้ได้รับผลกระทบด้านยอดขายที่ลดลง ความสับสนที่สื่อสารเพื่อให้ผู้ใช้บริการเข้าใจความต่างของสองตลาด ความชัดเจนของอัตลักษณ์ตลาดเขียวที่เป็นตลาดทางเลือก จึงต้องมีการปรับตัวเปลี่ยนวันจำหน่ายจากวันพุธ เป็นวันอังคารและมีป้ายสื่อสารประชาสัมพันธ์คู่ขนานเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง มีการทำความเข้าใจให้ผู้จำหน่ายให้เห็นความสำคัญของการรักษาคุณภาพอาหาร รักษาสุขภาพ ปฏิบัติตามสุขาภิบาลอาหารอย่างเคร่งครัด.....

2) มีข้อจำกัดของผู้ประกอบการด้านการจำหน่ายอาหารสำเร็จ โดยเฉพาะเมนูข้าวพื้นฐานที่ผู้บริโภคนิยม เช่นกระเพรา ข้าวผัด ฯ ที่ตรงกับเมนูที่มีการจำหน่ายในศูนย์อาหารโรงพยาบาล ซึ่งมีการประชุมร่วมและขอให้ผู้ประกอบการทางตลาดเขียวห้ามจำหน่าย ทำให้ผู้ประกอบการในตลาดต้องปรับตัวโดยคิดเมนูใหม่มาทดแทนเป็นการลดความหลากหลายและพัฒนาฝีมือเพื่อให้ผู้บริโภคได้ประโยชน์

3) ที่จอดรถมีจำกัด จะมีความวุ่นวายช่วงตั้งร้านและเลิกร้าน ทำให้เกิดปัญหาจราจรบริเวณที่จัดตลาด แก้ไขโดยขอความร่วมมือผู้ประกอบการให้จอดในจุดลงสินค้า ที่ รปภ.จัดไว้ให้ แล้วนำรถไปจอดที่ด้านนอกโรงพยาบาล ลูกค้าจากภายนอกไม่เข้ามาใช้บริการ เพราะมีข้อจำกัดด้านที่จอดรถ จึงทำให้ตลาดไม่ขยายตัวสู่ชุมชนภายนอก ผู้ซื้อจึงเป็นผู้มารับบริการ และบุคลากรของโรงพยาบาลเป็นส่วนใหญ่

จำนวนข้อร้องเรียนจากผู้บริโภคจำนวน 4 ครั้ง อาหารเสีย ไม่สุก มีสิ่งปะปนในอาหาร.....

ผลการสุ่มตรวจสอบ/สิ่งปนเปื้อน (ถ้ามี).....ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการประสานงานชุดตรวจสอบเคมียกกับภาคีสุขภาพ โครงการพัฒนาและขยายผลระบบอาหารเพื่อสุขภาพตลอดห่วงโซ่ในโรงเรียนและชุมชนในจังหวัดสงขลา ปทุมธานี สุพรรณบุรี พัทลุง และนครปฐม สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จะมีการสุ่มตรวจในปี 2569

8. ข้อเสนอแนะ แผนพัฒนาตลาดเขียว (ติดตาม/ปรับปรุง/แก้ไข)

1) มีการสนับสนุนสื่อสารทั้งในและนอกโรงพยาบาล โดยใช้การประชาสัมพันธ์กลางของโรงพยาบาล เพื่อสนับสนุนช่องทางการรับรู้และการเข้าถึงอาหารปลอดภัยให้ผู้มารับบริการเพิ่มขึ้น เพราะพบว่าดำเนินการมาเกือบปี ประชาชนยังไม่ทราบว่าโรงพยาบาลมีตลาดเขียวที่ส่งเสริมโดยโรงพยาบาลให้เป็นตลาดทางเลือกของผู้บริโภค และเพื่อให้ตลาดเขียวอยู่ได้

2) เห็นความสำคัญอย่างแท้จริง ที่จะหนุนเสริมตลาดเขียวอย่างจริงจัง ตามนโยบายชาติ เพื่อให้บุคลากรในโรงพยาบาล ผู้เฝ้าไข้และผู้ให้บริการได้เข้าถึง อาหารทางเลือกอย่างแท้จริง ลดการกีดกันทางการค้า มีการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้มีมาตรฐานร่วมกันทั้งผู้ประกอบการตลาดเขียว โรงอาหาร และร้านค้าในตลาดนัดที่จะมาให้บริการในโรงพยาบาลเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง พัฒนา ลดข้อขัดแย้งในการให้บริการ และมีการเชื่อมโยงที่ีระหว่างกัน ยกกระตือรือร้นค้าไม่ใช่คู่แข่ง

3) สนับสนุนกิจกรรมความรู้ด้านโภชนาการเพื่อป้องกันโรคติดต่อไม่เรื้อรัง ร่วมกับภาควิชาทั้งในและภายนอกโรงพยาบาล รณรงค์ “ลดโรคด้วยการบริโภคถูกหลักโภชนาการ”

4) มีการอบรมผู้สัมผัสอาหาร ผู้จำหน่ายทุกคนได้ใบประกาศผ่านการอบรมผู้สัมผัสอาหารอายุ 2 ปี เมื่อเข้ามาจำหน่ายอาหาร ทุกคน เจ้าของร้าน ผู้ช่วยขาย ควรสวมผ้ากันเปื้อน หมวก ผ้าปิดปาก ถู่มือ ทุกคน ป้องกันการปนเปื้อนจากน้ำลาย และสิ่งแปลกปลอมที่อาจปนเปื้อนในระหว่างการจำหน่าย พุด สนทนาได้

5) คุณภาพสินค้า ที่ผู้จำหน่ายนำมาขาย ต้องมีคุณภาพดี ต้องสดใหม่ ราคาที่เหมาะสม ตามที่กำหนด เช่น ไม่บูดเสียก่อนเวลา ไม่ได้คุณภาพ ไม่สุก ไม่ลดปริมาณลง ไม่พบสิ่งแปลกปลอม เส้นผม สัตว์ แมลง